

ZNACZENIE DIAGNOSTYKI I WYKRYWALNOŚCI ZAKAŻEŃ HCV NA POZIOMIE POZ

Lek. med. Jacek Krajewski

Praktyka Lekarza Rodzinnego Jacek Krajewski

Seminarium

**„Nowe perspektywy w leczeniu HCV – znaczenie
diagnostyki i edukacji”,**

Warszawa 6 czerwiec 2017r.

**CZY I JAKA JEST ROLA
LEKARZA RODZINNEGO W
ZAKRESIE DIAGNOSTYKI I
WYKRYWANIA
ZAKAŻENIA HCV?**

GRUPA DOCELOWA

To pacjenci :

- ✘ u których przetaczano krew bądź preparaty krwiopochodne przed 1992 r.,
- ✘ wielokrotnie hospitalizowani,
- ✘ u których wykonywane były zabiegi chirurgiczne, dializy, badania endoskopowe,
- ✘ będący pracownikami służby zdrowia, straży pożarnej, policji, którzy zranili się i mogli mieć kontakt z krwią nosiciela HCV,
- ✘ przyjmujący narkotyki drogą dożylną,
- ✘ poddani zabiegom chirurgicznym, stomatologicznym,

GRUPA DOCELOWA

- × hemodializowani,
- × pensjonariusze zakładów karnych.
- × po przebytych WZW typu B,
- × zakażeni HIV,
- × z wykrytą patologiczną aktywnością aminotransferaz o niejasnej etiologii.
- × chorzy na hemofilię,
- × korzystający z salonów tatuażu, kolczykowania, zabiegów kosmetycznych
- × z kontaktu domowego,
- × z kontaktu seksualnego

NARZĘDZIA JAKIMI OBECNIE DYSPONUJE LEKARZ RODZINNY

W zakresie diagnostyki i wykrywalności:

1. Obwieszczenie ministra zdrowia z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 września 2016 r. w sprawie zakresu zadań lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej i położnej podstawowej opieki zdrowotnej
3. Zarządzenia Prezesa NFZ

PROCES POSTĘPOWANIA DIAGNOSTYCZNEGO¹

Wywiad, badanie
przedmiotowe,

Badania
laboratoryjne, w
tym test na anty-
HCV

Ilościowe
oznaczenie RNA
HCV+ określenie
genotypu

Biopsja,
nieinwazyjne
metody oceny
włóknienia

Aktywność enzymów
wątrobowych

Wielkość wątroby lub
śledziony

Drobne zabiegi medyczne

Hospitalizacje, dializy

Piercing, tatuowanie

Przyjmowanie
narkotyków

**Wskazanie do przeprowadzenia testów
w kierunku HCV**

PROCES POSTĘPOWANIA DIAGNOSTYCZNEGO²

Wywiad, badanie przedmiotowe,

Badania laboratoryjne, w tym test na anty-HCV

Ilościowe oznaczenie RNA HCV+ określenie genotypu

Biopsja, nieinwazyjne metody oceny włóknienia

Cięcie cesarskie u kobiet

Posiadanie partnera zakażonego HCV

Biopsje

Transfuzje przed 1992r.

Posiadanie tatuażu u mężczyzn

Przyjęcie (przynajmniej jednokrotne) narkotyku w iniekcji

Wskazanie do przeprowadzenia testów w kierunku HCV

NARZĘDZIA JAKIMI OBECNIE DYSPONUJE LEKARZ RODZINNY

Diagnostyka

W zakresie diagnostyki lekarz rodzinny/poz nie dysponuje żadnym, finansowanym ze środków publicznych, specyficznym testem służącym potwierdzeniu zakażenia HCV

Dostępne są jedynie badania pośrednio wskazujące na taką możliwość:

- 1. Transaminazy (ALT)**
- 2. Wskaźnik protrombinowy,**
- 3. Albuminy,**

NARZĘDZIA JAKIMI OBECNIE DYSPONUJE LEKARZ RODZINNY

Wykrywalność

W ramach udzielania świadczeń opieki zdrowotnej lekarz POZ współpracuje z:

1. pielęgniarką podstawowej opieki zdrowotnej i położną podstawowej opieki zdrowotnej, wybranymi przez świadczeniobiorcę zgodnie z art. 28 ust. 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
2. pielęgniarką środowiska nauczania i wychowania;
3. innymi świadczeniodawcami, zgodnie z potrzebami świadczeniobiorców;
4. przedstawicielami organizacji i instytucji działających na rzecz zdrowia.

NARZĘDZIA JAKIMI OBECNIE DYSPONUJE LEKARZ RODZINNY

Wykrywalność

W zakresie działań mających na celu zachowanie zdrowia świadczeniobiorcy lekarz POZ:

1. prowadzi edukację zdrowotną;
2. prowadzi systematyczną i okresową ocenę stanu zdrowia w ramach badań bilansowych, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami;
3. uczestniczy w realizacji programów zdrowotnych i programów polityki zdrowotnej, działając na rzecz zachowania zdrowia w społeczności lokalnej;
4. rozpoznaje środowisko świadczeniobiorcy.

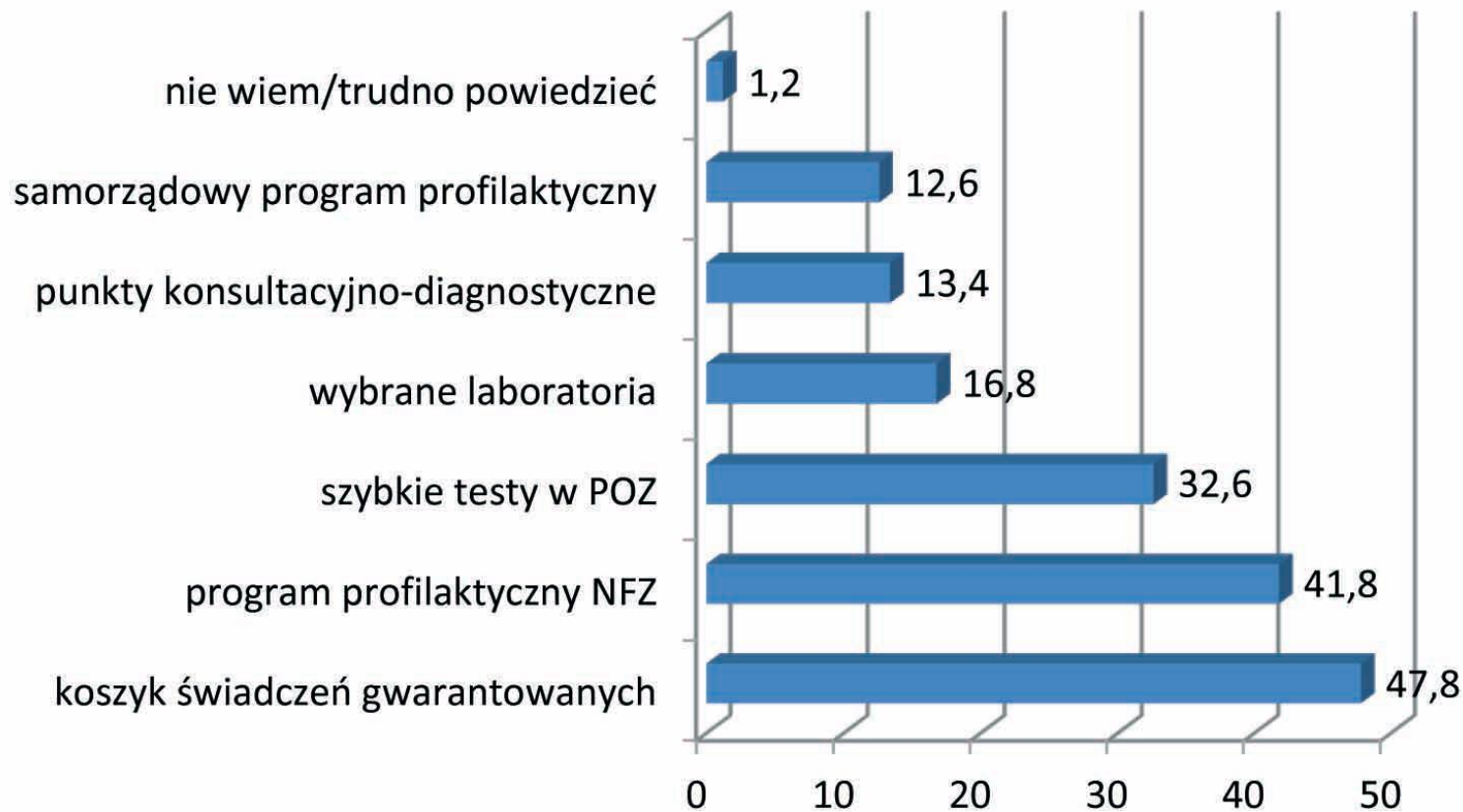
NARZĘDZIA JAKIMI OBECNIE DYSPONUJE LEKARZ RODZINNY

Wykrywalność

W zakresie działań mających na celu profilaktykę chorób lekarz POZ:

1. identyfikuje czynniki ryzyka oraz zagrożenia zdrowotne świadczeniobiorcy, a także podejmuje działania ukierunkowane na ich ograniczenie;
2. koordynuje wykonanie i dokonuje kwalifikacji do obowiązkowych szczepień ochronnych świadczeniobiorcy, zapewnia wykonywanie szczepień oraz informuje o szczepieniach zalecanych;
3. uczestniczy w realizacji programów profilaktycznych;
4. prowadzi systematyczną i okresową ocenę stanu zdrowia w ramach badań przesiewowych.

ROLA LEKARZA RODZINNEGO

Preferowane przez lekarzy rozwiązania w zakresie diagnostyki w kierunku HCV (możliwość wyboru do trzech najlepszych opcji)

ROLA LEKARZA RODZINNEGO

Lekarze Rodzinni mogą stać się ważnym elementem w procesie wczesnego wykrywania zakażeń HCV pod warunkiem:

1. Wyłonienia grupy poddawanej badaniu przesiewowemu opartej na wybranych czynnikach ryzyka (np. transfuzja przed 1992r, przyjęcie narkotyku w iniekcji, partner zakażony HCV itp.)
2. Rozszerzenia koszyka świadczeń gwarantowanych lekarza POZ o przesiewowe testy diagnostyczne w kierunku HCV (np. ELISA).
3. Wzrost liczby szkoleń dla personelu POZ w zakresie zapobiegania i leczenia zakażeń HCV
4. Wzrost finansowania świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej przeznaczonych m.in. na badania laboratoryjne.

EDUKACJA³

---

działania edukacyjne powinny zostać skierowane do:

- ✘ personelu medycznego – pod kątem zapobiegania nowym zakażeniom szpitalnym,
- ✘ ogółu społeczeństwa – celem poprawy własnego bezpieczeństwa poprzez unikanie ryzykownych zachowań oraz aktywny udział w dbaniu o przestrzeganie wysokich standardów sanitarno-higienicznych,
- ✘ osób zakażonych HCV – pod kątem zwiększania wiedzy na temat konsekwencji zdrowotnych, możliwych opcji terapeutycznych oraz metod ograniczania ryzyka przeniesienia infekcji na inne osoby,
- ✘ personelu gabinetów kosmetycznych, salonów fryzjerskich i in. – podobnie jak w przypadku pracowników placówek medycznych – celem zapobiegania potencjalnej transmisji zakażenia.

BIBLIOGRAFIA

1. Konferencja – Epidemiologia, diagnostyka i terapia HCV. Warszawa 21 kwietnia 2015r.
2. Projekt kik/35- Zapobieganie zakażeniom HCV jako przykład zintegrowanych działań w zdrowiu publicznym na rzecz ograniczenia zakażeń krwiopochodnych w Polsce. Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego - Państwowy Zakład Higieny. Praca zbiorowa pod redakcją: Prof. dr hab. Mirosław J. Wysocki, Prof. dr hab. Andrzej Zieliński, Dr hab. Rafał Gierczyński str.49-50; str. 52-53:
3. Modelowy program profilaktyki zakażeń HCV. Kraków 2016.CEESTAHC

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ